

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének  
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. elnökhelyettes

|                            |
|----------------------------|
| <b>M E G O L D Ó L A P</b> |
|----------------------------|

*szakmai írásbeli vizsga*

*Egészségügyi alapmodul*

*természetgyógyászati képzéshez*

**2015. szeptember 18.**

**IV. sz.**

## **TÁJÉKOZTATÓ** **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (\*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.  
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt:        51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható  
pontszám:

1. **Párosítsa az alábbi latin kifejezéseket magyar megfelelőikkel! Írja a sorszám mellé a helyes betűjelet!**

3 pont

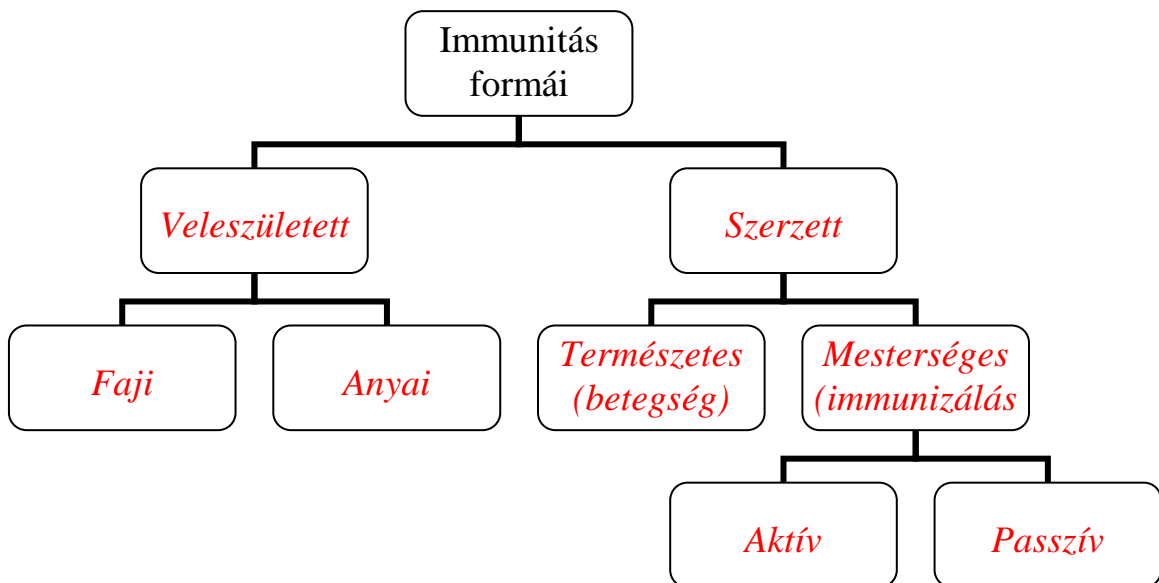
- |              |                |
|--------------|----------------|
| 1. ventralis | A. központi    |
| 2. centralis | B. alsó        |
| 3. inferior  | C. hasi irányú |

1.:...*C*..., 2.: ...*A*..., 3.:...*B*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. **Ismertesse az immunitás formáit!  
Töltse ki az alábbi ábrát!**

4 pont



(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 3.\* **Fogalmazza meg, mit jelent a sporadikus megbetegedés!** 2 pont

*Egy járványveszélyes betegség (pl.: hastífusz) önmagában, térben és időben elszigetelten, szórványosan fordul elő valahol.*

4. **Csoportosítsa a koponya csontjait a megadott szempontok szerint! Írja a csoportok mellé a megfelelő számot!**

6 pont

1. járomcsont

4. könnyecsont

2. felső állcsont

5. ékcsont

3. homlokcsont

6. nyakszirtecsont

Az arckoponya csontjai: ...*1, 2, 4*...Az agykoponya csontjai: ...*3, 5, 6*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.\* **Ismertesse a Scheuermann-féle betegséget az alábbi szempontok szerint!**

4 pont

a. A betegség megjelenésére jellemző életkor:

... *serdülőkor (10-16 éves kor között)*...

b. A betegség oka:

... *ismeretlen*...

c. A betegség lényege: Írjon kettőt /2/!

- *a csigolyatest fejlődési zavara*- *a csigolyatestek elkeskenyednek, elvesztik szilárdságukat*- *a csigolyák ék alakúvá deformálódnak*

d. A betegség terápiaja: Írjon kettőt /2/!

- *gyógytorna*- *úszás*- *fűző viselése*

(Helyes válaszonként az „a.-b.” részre: 1-1 pont; a „c.-d.” részre: 0,5-0,5 pont adható!)

**6.** **Húzza alá a vörös csontvelő feladatait!**

**3 pont**

- hézagpótló szerep
- vörösvértestek képzése
- lymphocyták képzése
- granulocyták képzése
- vérlemezkék képzése
- vér raktározása

(Csak a három /3/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

**7. Párosítsa a vér egyes alkotórészeit a rájuk jellemző feladatokkal! Írja a betűk mellé a megfelelő sorszámot!**

**4 pont**

- |                              |                                  |
|------------------------------|----------------------------------|
| A. vörösvérsejt (hemoglobin) | 1. immunvédekezés                |
| B. fehérvérsejt              | 2. oxigén reverzibilis megkötése |
| C. vérlemezkék               | 3. hormonok szállítása           |
| D. vérplazma                 | 4. véralvadás                    |

A: ...**2**... ; B: ...**1**... ; C: ...**4**... ; D: ...**3**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**8.\* Soroljon fel a hypovolaemiás sokk okai közül négyet /4/!**

**4 pont**

- *vérzés*
- *víz- és sóvesztés*
- *nagyfokú hányás*
- *hasmenés*
- *szomjazás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**9.\* Határozza meg a légzőrendszer feladatát!**

**2 pont**

*A szervezet gázcseréjének biztosítása, az oxigén felvétele és továbbítása, a szén-dioxid (CO<sub>2</sub>) leadása.*

**10. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!****5 pont**

Hol helyezkedik el az orrmandula?

- gégeben
- garatban

Hová nyílik a fülkürt?

- garat orri szakaszába
- garat gégei szakaszába

Melyek a tüdő saját vérellátását biztosító erek?

- arteria és vena pulmonalis
- arteria és vena bronchialis

Mi biztosítja a légutak legfelső részébe került idegen anyagok eltávolítását?

- a tüszűmentés
- a köhögés

Hogyan alakul a légzésszám a paraszimpatikus idegrendszer hatására?

- csökken
- emelkedik

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**11. Párosítsa a betegségeket a tüneteikkel!****4 pont**

**Írja a betűk mellé a hozzájuk tartozó számot!**

- |                            |                                 |
|----------------------------|---------------------------------|
| A. tüdőasztma              | 1. magas láz                    |
| B. tüdőödéma               | 2. sípoló légzési hang          |
| C. garatgyulladás          | 3. szörcsögő légzési hang       |
| D. tüszős mandulagyulladás | 4. kaparó, égő jellegű fájdalom |

A: ...**2**... ; B: ...**3**... ; C: ...**4**... ; D: ...**1**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**12.** Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

**5 pont**

Mely tápanyagok bontása kezdődik a szájüregben?

*...szénhidrátok...*

Mely tápanyagok bontása kezdődik a gyomorban?

*...fehérjék...*

Hol termelődik az epe?

*...a májban...*

Hol tárolódik az epe?

*...az epehólyagban...*

Mi az epe feladata?

*...a zsírcseppek emulgeálása...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**13.** Indokolja meg röviden, miért nem bontja a zsírokat a gyomorban lévő lipáz enzim!

**2 pont**

*A gyomorban savas a vegyhatás, a lipáz pedig csak lúgos közegben fejt ki hatását.*

**14.\*** Soroljon fel a gyomorfekély keletkezésében szerepet játszó tényezők közül hatot /6/!

**6 pont**

- *egyes gyógyszerek (szalicilátok)*
- *fertőzés (helicobacter pylori)*
- *étrendi hibák (koffein, fűszerek, rendszertelen étkezés)*
- *fokozott sav- és pepszintermelés*
- *dohányzás*
- *örökletes tényezők*
- *életmódbeli és idegrendszeri tényezők (szorongás, stressz)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**15.** Határozza meg a húgyhólyag feladatait!

**2 pont**

- *a vizelet gyűjtése*
- *a vizelet tárolása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**16.** Határozza meg az alábbi fogalmak lényegét!

**3 pont**

Nefron: ...*a vese működési egysége*...

Elsődleges vizelet: ...*a vérplazma fehérjementes szűrlete*...

Homeosztázis: ...*a szervezet belső egyensúlya*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**17.** Csoportosítsa a megadott betegségeket a tünetekkel!  
Írja a megfelelő betegség mellé a jellemző tüneteinek sorszámát!

**6 pont**

1. éles fájdalom a deréktájon
2. szemhéj, arc, kéz ödémája
3. magas vérnyomás
4. gyakori, fájdalmas vizelet
5. a fájdalom a comb belső oldalára, illetve a herékbe, vagy a nagyajkakba sugárzik
6. a vizeletben fehérje jelenhet meg

Vesekövesség: ...*1, 4, 5*...

Glomerulonephritis acuta: ...*2, 3, 6*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**18.** Sorolja fel a méh falának rétegeit magyarul és latinul!

**6 pont**

- *perimetrium - a hashártya által borított külső réteg*
- *myometrium - középső (legvastagabb) réteg, az izomzat*
- *endometrium - belső réteg, a nyálkahártya*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)



**19.\* Írja le a rejtettheréjűség lényegét és gyógyítási lehetőségeit!**

**4 pont**

Lényege:

- *a herék a magzati élet utolsó hetében nem szálltak le a herezacskókba, a lágycsatornában tapinthatóak*

Gyógyítása:

- *a hiba rendszerint spontán rendeződik a növekedés során*
- *hormonkezelés végezhető 5-7 éves kor között*
- *hormonkezelés eredménytelensége esetén sebészi beavatkozás szükséges a pubertás kor előtt*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**20.\* Ismertesse a felsorolt hormonok hatását! Töltse ki az alábbi táblázatot!**

**5 pont**

| A hormon neve |       | A hormon hatása<br>(Írjon egyet-egyet/1-1/!)   |
|---------------|-------|--|
| STH           |       | - <i>fokozza a növekedést</i><br>- <i>fokozza a fehérjeszintézist</i>  |
| ADH           |       | - <i>szabályozza a vízvisszaszívást a vese tubulusaiban</i><br>- <i>érösszehúzó hatás</i><br>- <i>vérnyomás emelése stb.</i> |
| FSH           | nő    | - <i>megindítja a tüszőérést</i><br>- <i>a petefészerekre hat</i>  |
|               | férfi | - <i>fokozza a spermatogenezist</i><br>- <i>a herékben megindítja az ondósejtek képződését</i>                               |
| tiroxin       |       | - <i>fokozza az anyagcserét</i><br>- <i>szabályozza a szöveti oxidációt</i>  |

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**21. Húzza alá a helyes megállapításokat!** **3 pont**

- a strúma a mellékvese megnagyobbodásával járó kórkép
- a myxoedema a pajzsmirigy csökkent működése (hypothyreosis) miatt alakul ki
- a mellékpajzsmirigy fokozott működése miatt jön létre a tetánia
- a cukorbetegség (diabetes mellitus) oka inzulinhiány
- a hyperglykaemias kómánál a lehelet acetonszagú

(Csak a három /3/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

**22. Írja le, hogy a gerincvelő egyes szarvai milyen típusú neuronokat tartalmaznak!** **3 pont**

Hátsó szarv: ...*érző neuronok*...

Oldalsó szarv: ...*vegetatív neuronok*...

Elülső szarv: ...*mozgató neuronok*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**23. Húzza alá az alábbiak közül a belsőfül részeit!** **2 pont**

- dobüreg
- csontos labirintus
- hallócsontok
- hártyás labirintus
- dobhártya

(Csak a két /2/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

**24. Ismertesse az üvegtest feladatát!** **1 pont**

*A szem állandó alakjának biztosítása.*

**25.\* Soroljon fel az övsömör (herpes zoster) jellemzői közül kettőt /2/!** **2 pont**

- *féloldalon deréktájon elhelyezkedő borsónyi hólyagok csoportja*
- *az idegek lefutásának megfelelően jelenik meg (leggyakrabban a háti idegek mentén)*
- *a hólyagok megjelenése előtti napokban az érintett terület már fájdalmas*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**26.\* Ismertesse a hőgutát az alábbi szempontok szerint!**

**7 pont**

Lényege:

- *a hőközpont funkciózavara*

Tünetei: Soroljon fel négy /4/ jellemző tünetet!

- *fejfájás*
- *rossz közérzet*
- *zavartság*
- *forró, kipirult, száraz bőr*
- *testhőmérséklet 40 °C fölött van*

Elsősegélynyújtó feladata: Írjon kettőt /2/!

- *testhőmérséklet csökkentése hűtéssel*
- *folyadékpótlás*
- *orvosi segítség hívása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**27. Ismertesse a sérültek elhelyezési módját az alábbi esetekben!**

**2 pont**

Orrvérzés esetén:

*...ülő helyzet, előre döntött fej ...*

Légmell esetén:

*...félülő helyzet (nyugalom)...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)